

S.N. 821 II

Stichting voor Bodemkartering
Wageningen
Staringgebouw
Lawickse Allee 136
Tel. 08370 - 6333

BODEMKA
STARINGGEBOUW

Rapport nr. 821

DE BODEMGESTELDHEID IN EEN COMPLEX GRONDEN
TUSSEN DE LINDE EN DE IJKENWEG
(GEM. WESTSTELLINGWERF)

door: A.M. v.d. Akker

Wageningen, oktober 1968

150 180 190 02

NB. Niets uit dit rapport of de bijlagen mag zonder toestemming van de Stichting voor Bodemkartering worden vermenigvuldigd of in andere publikaties worden overgenomen.

15 APR 1968

I N H O U D

	Blz.
Voorwoord	4
1. <u>Inleiding</u>	5
2. <u>Indeling en benaming</u>	6
2.1 Algemeen	6
2.2 De indeling naar het leemgehalte	6
2.3 De indeling naar het gehalte aan organische stof	6
2.4 De indeling naar grondwatertrappen	6
3. <u>Gebruiksmogelijkheden en beperkingen van de bodemkaart</u>	7
4. <u>De variatie in de bodemgesteldheid</u>	8
5. <u>Beschrijving van de bodemkaarteenheden</u>	9
5.1 Veengronden	9
5.2 Moerige gronden	9
5.3 Humuspodzolgronden	10
5.4 Zandeerdgronden	11
5.5 Zandvaaggronden	13
5.6 Toevoegingen	13
Aanhangsel 1 De oppervlakteverdeling van de bodem- eenheden in het gekarteerde gedeelte t.o.v. de overeenkomstige bodemeenheden in de Friese Wouden en Drenthe	14
Aanhangsel 2 Enige landbouwkundige eigenschappen van de bodemkaarteenheden bij gebruik als grasland	15
<u>Bijlagen:</u>	
1. Bodemkaart, schaal 1 : 5 000	
2. Hoogtekaart, schaal 1 : 5 000	
<u>Afbeelding:</u>	
1. Situatiekaart, schaal 1 : 25 000	5

VOORWOORD

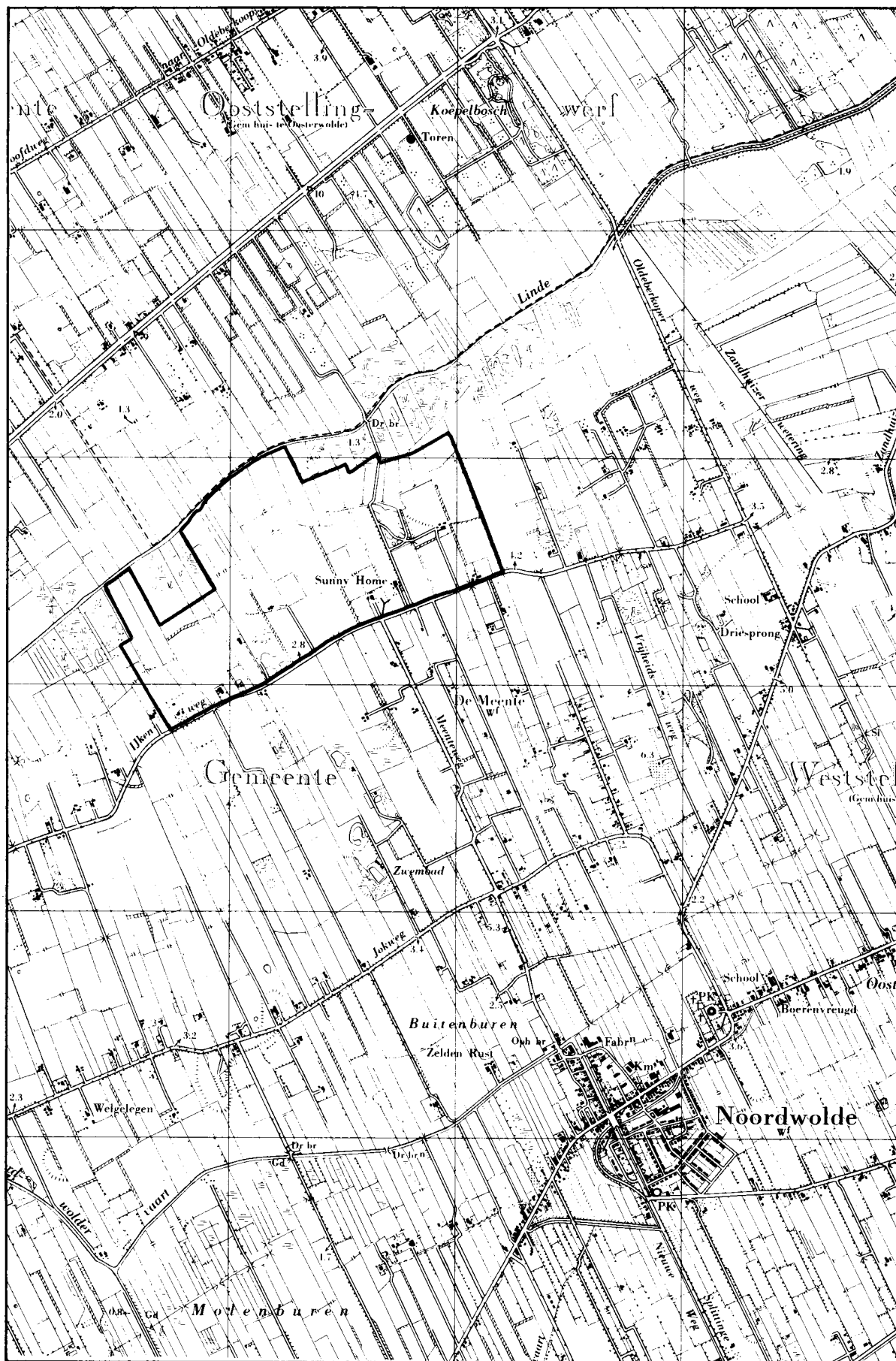
Op verzoek van de Landbouwconsulent voor Bodem- en Bemestingsvraagstukken werd, in verband met een inventarisatie van de mogelijkheden voor eventuele aanleg van een proefboerderij, een bodemkundig onderzoek uitgevoerd in een complex gronden binnen het verkavelingsgebied Linde-Zuid (gem. Weststellingwerf).

Het veldwerk werd verricht door A.M. v.d. Akker, die tevens het rapport samenstelde. Tijdens de opname vond overleg plaats met de heer Th. de Vries van bovengenoemd Consulentschap en werd assistentie verleend door de heer De Zeeuw van het Rijkslandbouwconsulentschap Leeuwarden.

De leiding van het onderzoek had Ir. B. van Heuveln.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR,

Ir. R.P.H.P. v.d. Schans.

Afb.1 Situatiekaart

schaal 1:25.000

1. INLEIDING

Het gekarteerde gebied ligt in de gemeente Weststellingwerf, tussen het riviertje de Linde en de IJkenweg ten noorden van het dorp Noordwolde (afb. 1).

Het veldwerk werd eind september en begin oktober 1968 uitgevoerd, waarbij per ha gemiddeld 4 boringen tot 120 cm diepte werden verricht.

De onderscheiden bodemkaarteenheden konden in het veld veelal vrij nauwkeurig worden begrensd aan de hand van verschillen in o.m. hoogte, begroeiing en aard van het grasbestand. De eenheden zijn elk met een bepaald symbool op de kaart voorgesteld. De indeling berust op het systeem van bodemclassificatie ¹⁾ en de bij de Stichting voor Bodemkartering in gebruik zijnde legenda voor de kaartbladenkartering 1 : 50 000.

De kenmerken van de onderscheiden bodemkaarteenheden zijn beschreven in dit rapport; de legenda van de bodemkaart geeft slechts een globale karakteristiek.

De bij de opname gebruikte basiskaarten en de hoogtekaart werden door de Cultuurtechnische Dienst, resp. de Kon.Ned.Heidemij, welwillend ter beschikking gesteld.

¹⁾ Systeem van bodemclassificatie voor Nederland (de hogere niveaus) door H. de Bakker en J. Schelling, 1966.

2. INDELING EN BENAMING

2.1 Algemeen

De hoofdklassen van de legenda zijn onderscheiden op basis van een aantal verschillende kenmerken, waarvan de belangrijkste in hoofdstuk 5 bij de beschrijving van de hoofdklassen ter sprake komen. Daarnaast is o.m. bij de verdere onderverdeling gebruik gemaakt van kenmerken die voor meerdere hoofdklassen gelijk zijn. De hierop gebaseerde indelingen zijn korthedshalve in de nu volgende paragrafen opgenomen. Zij betreffen de textuur, de organische stof en de grondwatertrap.

2.2 De indeling naar het leemgehalte (percentage < 50 mu)

1. leemarm en zwak lemig 0 - $17\frac{1}{2}$ % < 50 mu
2. sterk lemig $17\frac{1}{2}$ - $32\frac{1}{2}$ % < 50 mu

2.3 De indeling naar het gehalte aan organische stof

1. moerig > 15 % organische stof
2. bruin humeus zand 2 - 6 % organische stof
3. zwart humeus zand 2 - 15 % organische stof
4. humusarm zand < 2 % organische stof

2.4 De indeling naar grondwatertrappen

Het karteren van grondwatertrappen berust op het herkennen van kenmerken in het profiel, die corresponderen met zomer- en wintergrondwaterstanden en waaruit bij benadering de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en de gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) kan worden afgeleid. De onderscheiden grondwatertrappen (afgekort Gt's)

zijn:	GHG	GLG
Gt I	0 - 40 cm	< 50 cm
Gt II	0 - 40 cm	< 80 cm
Gt III	0 - 40 cm	80 - 120 cm
Gt Va	0 - 20 à 30 cm	> 120 cm
Gt Vb	20 à 30 - 50 cm	> 120 cm
Gt VI	40 - 80 cm	> 120 cm
Gt VII	> 80 cm	> 120 cm

De grondwatertrap is voor elk kaartvlak op de bodemkaart aangegeven. De afgrenzing is een onderbroken lijn voor zover deze niet samenvalt met een bodemlijn. Er zij hierbij op gewezen, dat de grenzen van de grondwatertrappen dikwijls hoogteverschillen in het terrein aangeven en daardoor een aanvulling vormen op de variatie in hoogteverschillen die reeds door de bodemgrenzen wordt gegeven.

3. GEBRUIKSMOGELIJKHEDEN EN BEPERKINGEN VAN DE BODEMKAART

De bodemkaart geeft een overzicht van de verschillen in de bodemgesteldheid van dit gebied. Het is noodzakelijk naast de bodemkaart ook het rapport te raadplegen om de op de bodemkaart voorgestelde verschillen te kunnen beoordelen.

Vaak komen bodemverschillen op zo korte afstand voor, dat deze slechts op een gedetailleerde bedrijfskaart weergegeven kunnen worden. Binnen de kaartvlakken van de onderhavige kaart kunnen dan ook nog aanzienlijke bodemverschillen voorkomen, waardoor percelen die tot dezelfde kaarteenheid behoren nog vrij sterk van elkaar kunnen afwijken. Deze bodemkaart mag dan ook nooit als basis voor gedetailleerd werk zoals drainage en egalisatie, of voor het aanleggen van proefvelden worden gebruikt.

4. DE VARIATIE IN DE BODEMGESTELDHEID

De verschillen in bodemgesteldheid geven in bepaalde gevallen duidelijk verschillen in gebruiksmogelijkheden. Sommige bodemeigenschappen betekenen een duidelijke beperking van de gebruiksmogelijkheden.

De veengronden (V) langs de Linde die niet bezand zijn hebben een sterke beperking door geringe draagkracht en late voorjaaronwikkeling. Ze moeten in de herfst meestal vroeg verlaten worden en zijn in de winter moeilijk berijdbaar. Vrijwel gelijk hieraan zijn de moerige gronden (vWz) die in een strook langs de veengronden liggen. De bezande veengronden hebben wel een goede draagkracht doch eveneens een late voorjaarsontwikkeling.

Bij de zandgronden liggen aan de westzijde twee vrij vlakke kavels. De kavel achter de boerderij van de heer Van Os en de vier daaropvolgende kavels in oostelijke richting zijn zeer ongelijk van maaiveldsligging en vertonen grote verschillen in bodemgesteldheid (zie bodemkaart en hoogtekaart). In dit deel van het gebied liggen plaatselijk ingesloten laagten met moerige bovengronden (vWz) naast hoge droge zandgronden (bZe VII). In deze situatie treden grote verschillen op de in grasgroei. In het voorjaar kan het gras op de hoge gronden reeds worden gemaaid als in de laagten nog nauwelijks gras groeit. In de zomer daarentegen groeit er volop gras in de laagten, terwijl het op de hoogten verdroogt. Bovendien blijven na regenval van enige betekenis de hogere gronden goed berijdbaar, doch zullen laagten spoedig onbegaanbaar worden.

Het oostelijk gedeelte van het gebied heeft verschillende kavels die bodemkundig vrij homogeen zijn, vooral zover het kaarteenheden z23 betreft.

Wij hebben de indruk dat de gronden hier, gerekend vanaf de IJkenweg steeds natter worden, hoewel de profielopbouw en de keileemdiepte nauwelijks verschillen.

De kavel vóór het bosperceel en de kavel aan de oostkant ernaast zijn vrij onregelmatig.

Op de bijgevoegde hoogtekaart zijn evenals op de bodemkaart alle hierboven beschreven onregelmatige kavels duidelijk te herkennen.

5. BESCHRIJVING VAN DE BODEMKAARTEENHEDEN

5.1 Veengronden : V

Veengronden met kleiarne veraarde bovengrond:

De veengronden hebben een zwarte, kleiarne, sterk veraarde moerige bovengrond ter dikte van 15 à 20 cm en een humusgehalte van meer dan 50 %. De veenlaag is tot 60 à 70 cm zwart geoxydeerd en bestaat uit los goed doorlatend broekveen. Het veen dieper dan 60 à 70 cm is zwartbruin, weinig stevig en bevat veel houtresten. Waar de zandondergrond binnen 120 cm wordt aangetroffen, komt op de overgang veelal een dunne (+ 10 cm) zeer sterk lemige laag voor. De zandondergrond is leemarm of zwak lemig. Een kleine oppervlakte veengronden langs de IJkenweg heeft een niet-veraarde bovengrond.

De grondwatertrap is overwegend Gt II met gemiddelde hoogste grondwaterstanden tussen 0 en 40 cm en gemiddelde laagste grondwaterstanden tussen 60 en 70 cm. Een kleine oppervlakte heeft Gt I. De grondwaterstanden tussen 0 en 40 cm komen na half augustus veelvuldig voor. In de periode met ondiepe grondwaterstanden zijn deze gronden sterk gevoelig voor vertrapping van de zode. Een deel van de veengronden is bezand met + 7 cm humusarm zand (toevoeging s). De draagkracht is hierdoor sterk verbeterd. De niet-bezande gronden hebben een late voorjaarsontwikkeling en moeten vaak vroeg in de herfst weer verlaten worden. Ze hebben een korte gebruiksperiode per jaar, maar zijn zeer produktief in droge perioden. De bezande percelen hebben een langere gebruiksperiode. In de beekdalen van de Friese Wouden en in Drenthe komen vergelijkbare veengronden voor.

5.2 Moerige gronden : W

Moerige gronden zijn zandgronden met een moerige (venige) bovengrond of een moerige tussenlaag dunner dan 40 cm, die binnen 40 cm diepte begint.

Bij de moerige gronden in dit gebied bestaat de zandondergrond uit humusarm zand zonder duidelijke humuspodzol B-laag. Dergelijke gronden worden broekeerdgronden genoemd (code Wz). Naar de aard van de bovenlaag zijn ze onderverdeeld in:

vWz: met een moerige bovengrond

zWz: met een humusrijk zanddek

vWz: Broekeerdgronden met een moerige bovengrond

De moerige bovengrond is een zwarte, veelal ondiep veraarde venige laag, variërend van 20-40 cm dikte. Daaronder ligt bij deze lage gronden een grijze, veelal sterk lemige zandondergrond. Plaats-

lijk komt keileem binnen 120 cm diepte voor.

De grondwatertrap is II of III. Door enkele nieuwe ontwateringsloten is de afwatering verbeterd. Deze gronden hebben een late voorjaarsontwikkeling en een goede grasproduktie in de zomer. Ze hebben een korte gebruiksperiode. In natte perioden, vaak reeds na half augustus, zijn deze gronden sterk gevoelig voor vertrapping. De gedeelten met een bezandingsdek (s) hebben voldoende draagkracht.

Zowel in de Friese Wouden als in Drenthe komen deze gronden voor.

Wz: Broekeerdgronden met een humusrijk (8-15 % org.stof) zanddek

De natuurlijke venige bovengrond is bij deze eenheid overdekt met een zanddek dat door bemesting met potstalmest geleidelijk is opgebracht. De dikte van het zanddek wisselt van 15-25 cm.

De moerige tussenlaag varieert van 5 à 15 tot ca. 40 cm dikte en bestaat uit een amorfe zwarte massa.

De zandondergrond is vaalgrijs of grijs van kleur. Ze bestaat over een diepte van 30 à 50 cm veelal uit sterk lemig zand dat dieper in het profiel overgaat in zwak lemig fijn zand al of niet op keileem (toevoeging x) binnen 120 cm.

De grondwatertrap is II, III of Va. De gedeelten met grondwatertrap II zijn slecht ontwaterd, die met grondwatertrap III en Vb zijn voldoende ontwaterd. De voorjaarsontwikkeling is laat met een goede produktie in de zomermaanden.

In natte perioden zijn deze gronden gevoelig voor vertrapping van de zode en slecht berijdbaar. Ze komen zowel in de Friese Wouden als in Drenthe plaatselijk voor.

5.3 Humuspodzolgronden : H

Hn21: Veldpodzolgronden, zwak lemig

Hiertoe behoren gronden met een duidelijke humuspodzol-B, waarin de ingespoelde humus overwegend amorf is. Er komt in dit gebied slechts een klein vlakje van deze gronden voor in het oostelijk gedeelte langs de IJkenweg. De bovengrond is homogeen zwart humeus en zwak lemig. De B-laag is donkerbruin, 15 à 25 cm dik en niet verkit. De ondergrond bestaat eveneens uit zwak lemig zand, al of niet op keileem binnen 120 cm.

De grondwatertrap is Va en VI. Op Gt Va hebben deze gronden een vrij late voorjaarsontwikkeling en een goede grasproduktie in de zomer. Op Gt VI hebben ze een vroege voorjaarsontwikkeling, echter ook enige kans op verdroging in de zomer.

In de Friese Wouden en in Drenthe worden deze gronden over grote oppervlakten aangetroffen, gedeeltelijk met een iets dikkere humeuze bovengrond.

5.4 Zandeerdgronden : bZe of zZe

Dit zijn kalkloze zandgronden zonder moerige laag of duidelijke podzol-B maar met een minerale eerdlaag die ten hoogste 50 cm dik is. De zandeerdgronden zijn naar de aard van de bovengrond gesplitst in bruine en zwarte zandeerdgronden. Verder zijn ze ingedeeld naar het leemgehalte in twee groepen nl. leemarm en zwak lemig tegenover sterk lemig.

Over aanzienlijke oppervlakten komt keileem voor binnen 120 cm -mv. (zie bodemkaart).

In het gekarteerde gebied liggen in het landschap de zandeerdgronden op de plaats, waar in de Friese Wouden en in Drenthe humuspodzolgronden voorkomen. Er zijn hier echter profielen met roest en/of met bruin humeuze bovengrond ontstaan, die bodemkundig tot de beekerdgronden behoren en profielen zonder roest behorend tot de gooreerdgronden. Voor deze kartering zijn de beekerdgronden en de gooreerdgronden samenvattend zandeerdgronden genoemd.

bZe21: Bruine zandeerdgronden; leemarm en zwak lemig, grondwatertrap Va, Vb, VI en VII

Deze zandeerdgronden hebben een bruin humeuze bovengrond, die bij Gt V roestig is en bij Gt VI en VII homogeen. De dikte van deze bovengrond varieert van 15-25 cm, bij een deel van de gronden op Gt VII van 25-40 cm. Bij de hogere gronden begint de roest plaatselijk op 60 à 70 cm.

De zandondergrond is zwak lemig. Op een aantal plaatsen is keileem aangetroffen binnen 120 cm -mv. Op de gronden met Gt Va heeft het grasland een vrij late voorjaarsontwikkeling. Bij ondiepe keileem (x1) kan in droge perioden enige verdroging optreden. Op Gt Vb, VI en VII heeft het grasland een vroege voorjaarsontwikkeling. Op Gt VI kan bij deze gronden in droge perioden stilstand in de grasgroei verwacht worden op Gt VII verdroging van het grasland. De gronden op Gt VI en VII zijn ook geschikt voor bouwland; op Gt VI voor alle akkerbouwgewassen van de zandgronden; op Gt VII geschikt voor rogge en aardappels.

In de Friese Wouden en in Drenthe komen deze gronden slechts bij hoge uitzondering voor.

bZe23: Bruine zandeerdgronden; sterk lemig, grondwatertrap III, Va, Vb en VI

Deze zandeerdgronden hebben eveneens een bruin humeuze bovengrond, bij Gt III en V is deze roestig, bij Gt VI homogeen bruin. De zandondergrond is grotendeels sterk lemig en roestig. Bij de gronden op Gt III en V komt keileem voor binnen 120 cm -mv.

Het grasland op de gronden met Gt III en Va heeft een vrij late voorjaarsontwikkeling, terwijl bij ondiepe keileem (x1) in droge periodes enige verdroging kan optreden. Op Gt Vb en VI heeft het grasland een vroege voorjaarsontwikkeling en een goede produktie over het gehele jaar.

De gronden zijn voldoende stevig. Op Gt VI zijn ze ook geschikt voor bouwland en wel voor alle gewassen van de zandgronden.

In de Friese Wouden en Drenthe komen deze gronden slechts sporadisch voor.

zZe21: Zwarte zandeerdgronden, leemarm en zwak lemig, grondwatertrap III, Va, Vb en VI

De bovengrond is zwart humeus (2-15 % org. stof), veelal roestig en zwak lemig. De zandondergrond is grijs en roestig of vaalgrijs tot grijsbruin zonder roest en zwak lemig. Binnen 120 cm komt plaatselijk keileem voor.

Op de gedeelten met Gt III en Va heeft het grasland een late voorjaarsontwikkeling, terwijl bij Gt III en Va in natte perioden vertrapting van de zode kan optreden. Het zijn goed produktieve graslandgronden met op Gt VI enige kans op verdroging.

De gronden op Gt VI zijn tevens geschikt voor de meeste gewassen van de zandgronden.

In de Friese Wouden en Drenthe komen slechts geringe oppervlakten van deze gronden voor.

zZe23: Zwarte zandeerdgronden, sterk lemig, grondwatertrap III, Va, Vb en VI

Deze zandeerdgronden hebben een zwart humeuze tot humusrijke, veelal roestige bovengrond, die 15 tot 30 cm dik is. Deze bovengrond is sterk lemig. De zandondergrond is sterk lemig tot 30 à 50 cm diepte en gaat daarna over in zwak lemig zand en/of keileem. Deze keileem komt over grote oppervlakten in de ondergrond voor, gedeeltelijk binnen 60 cm -mv. In natte perioden zijn deze gronden gevoelig voor vertrapting van de zode. Opmerkelijk is, dat de percelen die verder van de IJkenweg af liggen natter zijn dan die langs de IJkenweg. Mogelijk is de hoogteligging hierop van invloed.

Op Gt III en Va zijn het graslandgronden met een goede produktie, een late voorjaarsontwikkeling en enige beperking voor draagkracht en berijdbaarheid.

Op Gt Vb en VI heeft het grasland een vroege voorjaarsontwikkeling en een goede produktie. Deze gronden zijn draagkrachtig en goed berijdbaar.

In de Friese Wouden en Drenthe komen deze gronden over kleine oppervlakten voor.

5.5 Zandvaaggronden : Zn21

Dit zijn zandgronden met slechts vage (in dit gebied veelal verwerkte) bodemhorizonten zonder humushoudende bovengrond. Ze worden in dit gebied aangetroffen in de percelen, die gediepploegd zijn of afgegraven, met inbegrip van enkele dichtgemaakte sloten.

De humusarme bovengrond heeft een grote draagkracht. Bij voldoende lage ligging (80-120 cm boven het grondwater) treedt geen verdroging op. Dit kan wel het geval zijn op de dichtgemaakte sloten in de hogere zandgronden. In de Friese Wouden en Drenthe komen deze gronden slechts over kleinere oppervlakten voor.

5.6 Toevoegingen

Behalve het plaatselijk voorkomen van een bezandingsdek en enkele vergravingen, is ook het aanwezig zijn van een keileemondergrond binnen 120 cm met een toevoeging op de bodemkaart aangegeven. Er zijn drie diepteklassen onderscheiden:

- x1 keileem beginnend binnen 60 cm diepte
- x2 keileem beginnend tussen 60 en 90 cm diepte
- x3 keileem beginnend tussen 90 en 120 cm diepte

De keileem heeft een golvend reliëf; langs de IJkenweg ligt deze relatief het hoogste en loopt geleidelijk naar het noorden af. De keileemondergrond heeft een grote invloed op de ontwatering. Keileem heeft een geringe doorlatendheid en werkt daardoor vertragend op de afvoer van overtollig water. Het is in dit gebied duidelijk merkbaar dat relatief hogere gebieden (GLG + 200 cm) met ondiepe keileem (x1) beter ontwaterd zijn dan de lagere gebieden (GLG tussen 120 en 140 cm) met keileem binnen 120 cm. In het oostelijk gedeelte zijn de gronden vanaf de IJkenweg naar achteren slechter ontwaterd. Bij de bruine zandeerdgronden met ondiep keileem kan enige verdroging optreden.

De nieuwgegraven hoofdontwateringssloten zijn, in verschillende percelen met keileem binnen 120 cm, ontoereikend voor voldoende ontwatering.

AANHANGSEL 1 DE OPPERVLAKTEVERDELING VAN DE BODEMEENHEDEN IN HET
GEKARTEERDE GEDEELTE T.O.V. DE OVEREENKOMSTIGE BODEM-
EENHEDEN IN DE FRIESE Wouden EN DRENTHE

Onderstaande gegevens zijn afgeleid van de Nederlandse Bodemkaart 1 : 200 000 en het kaartblad 11 Oost van de kaartbladenkartering 1 : 50 000 (in afwerking), ze zijn uiteraard globaal.

	veen- gronden	moerige gronden	humuspodzol- gronden	zandeerdgronden bruin	zandvaag- zwart gronden	
Het gekarteerde gebied	20à25	15	< 1	10	40	< 1
De Friese Wouden en Drenthe	14	12	70	< 1	2½	< 1

(gegeven in % van het totaal)

Deze vergelijking geeft aanzienlijk bodemverschillen aan tussen het gekarteerde gebied en de overige noordelijke "zand"gronden.

De gegevens van de Friese Wouden en Drenthe hebben zowel betrekking op bouw- als op graslandgronden; voor grasland afzonderlijk waren geen gegevens beschikbaar. Verwacht mag worden dat bij een vergelijking met alleen graslandgronden, de percentages over het algemeen iets dichter bij elkaar komen te liggen; de verschillen ten aanzien van de humuspodzolgronden en de zandeerdgronden zullen daardoor echter nauwelijks worden beïnvloed.

AANHANGSEL 2 ENIGE LANDBOUWKUNDIGE EIGENSCHAPPEN VAN DE BODEMKAART-EENHEDEN BIJ GEBRUIK ALS GRASLAND

Grondwater-trappen	Bodemeenheden								
	Veen-gronden V	Moerige gronden		Humus-podzol-gronden Hn21	Zandeerdgronden				Zandvaag-gronden Zn21
		vWz	zWz		bruin		zwart		
				bZe21	bZe23	zZe21	zZe23		
I	a3,b1 ^x c3								
II	a3,b1 c3	a3,b1 c3	a3,b1 c1						a3,b1 c1
III		a3,b1 c3	a3,b1 c3		a3,b1 c3	a3,b1 c3	a3,b1 c3	a3,b1 c3	a3,b1 c1
Va		a2,b1 c3		a3,b1 c3	a2,b1 c2	a2,b1 c2	a2,b1 c2	a3,b1 c3	a2,b1-2 c2
Vb					a1,b1 c1	a1,b1 c1	a1,b1-2 c1	a1,b1 c1	
VI				a1,b2 c1	a1,b2 c2	a2,b2 c1	a1,b2 c1	a1,b1 c1	
VII					a1,b3 c1				

x Verklaring van de code

a = Voorjaarsontwikkeling: 1 vroeg (laatste week april of eerder)
 2 matig (eerste week mei)
 3 laat (tweede week mei of later)

b = Verdroging in de zomermaanden: 1 geen (nooit)
 2 matig (in droge zomers)
 3 sterk (ieder jaar)

c = Draagkracht en berijdbaarheid: 1 goed (gehele jaar beweidbaar en berijdbaar)
 2 matig (niet in zeer regenrijke perioden)
 3 slecht (in nazomer, winter en voorjaar zeer beperkt of niet te gebruiken)